

מרובה פרק שביעי בבא קמא

ע"א.

עין משפט
נר מצוה

קבא א מ"י פ"ז מהל'
מעילה הלכה ב'
קבב ב מ"י פ"ז מהל'
גניבה הלכה י טור
ח"מ סימן ע"א:
קבג ג מ"י פ"ז מהל' יח:
קבד ד ה ו ז מ"י פ"ז מהל'
הלכה טו ועין
במ"מ:
קבה ה מ"י פ"ז מהל'
שכירות הלכה ח
סנוג עשין פט טו"ע ח"מ
סימן ע"א פ"ק:
קבו ט מ"י פ"א מהל'
מכירה הלכה יח
סנוג עשין פט טו"ע ח"מ
סימן קל"ה פ"ק ט וסימן
ע"א פ"ק ב וסימן ע"א
פ"ק א:

מוסף רש"י

אין שלוח לדבר
עבירה. אין שלוח חטון
לדבר עבירה שיתחייב
שולח, אלא הכי הוא
כעשה מאליהו (קדושין
כ"ב). מה מכירה דלא
אפשר דלאו על ידי
אחר, אינה מתחייבת
אלא על ידי אחר, הגנב
מוכר והלוקח לוקח (שם
כ"ג). אי אפשר אלא על
ידי אחר, שהלוקח לוקח
ממנו (כתובות כ"ז). היה
מושכו ויוצא. גנוג
במה נכנסו בעלים קלא,
ומת. השור. ברשות
הבעלים פטור. הגנב
משלם כלום, דלא קני
להחייב באונסין (כתובות
כ"א). שהקדש נקנית
בכסף בשטר ובחזקה.
דעל ופרץ וגדר כל
שוא, ובמסכת קדושין
(כ"א) ילפניו להו (ב"מ ע"ט).
בן שכירות. קס"ד שכן
בהמה וכלי (שם).

גנב והקדש משלם ד' וה'. כדמפרש מה לי מכרו להדיט מה
לי מכרו לשמים ואיירי בקדשי דקדק הצית דלא שייך למימר
מעיקר תורה דלרובן והשתא תורה דלרובן כמו בקדשי מוצח
שקרן קרב לכפר על הצעלים ונשחטו ושלמו וס' בעליו עליו ואין

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

להקשות אמאי לא פריך לעיל (דף
ע"א) ולפלוג וליתני דדידיה דז"א
בקדשי מוצח אצל בקדשי דקדק הצית
משלם תשלומי ארבעה וחמשה דכרפך
לעיל ולפלוג וליתני דדידיה דז"א
בקדשים קלים דלעיל פריך שפיר
דהוי הכל קדשי מוצח אצל בקדשי
דקדק הצית לא צעי לפלוג דקדש
קדושה דשור ושה דמחיים הוי למוצח
אע"ג דהתם מפליג וקאמר (א) טבח
ואח"כ הקדש משלם ארבעה וחמשה
ואותו הקדש הוי קדשי דקדק הצית
התם לא הוי מחיים ולמ"ד יאוש לא
קני א"ש כשעמקדש לאחר יאוש לאו
דידיה קמקדש ולמ"ד יאוש קני
ומיזבו הוי דוקא לפני יאוש אצל אחר
יאוש שלו הוא טבח ושלמו הוא מוכר
אפ"ה מחייב הקדש אע"ג דלא חיל
הקדש מקמי יאוש כי הכי דמחייב
במכר ומתנה קודם יאוש אע"ג דלא
אהנו מעשיו שלא חל המכר והמתנה
כיון דאמירתו לגבוה ממסירתו להדיט
דבר צדקו להקדש:

אב"ד גנב וטבח ומכר ברשותו
פטור. בשלח הגניב עסקין
דבהגניביו הוי קני ומצי דללקמן:
א"י שהוציאו מרשות בעלים ב"י.
גריש אלו נערות (כתובות דף
ל"א ושם כ') פליגי רב אחא ורבינא חד
אמר שהוציאו לקמטא אצל לה"ר לא
קני ודייק מסיפא הוציאו דומיא
דהגניב דלמי לרשותיה ואידך אמר
אפילו הוציאו לה"ר קנה ודייק
מירשא דרשות חייב אפי' הוציאו
הא חוץ לרשות חייב אפי' הוציאו
לה"ר ונראה דההוא פליג אב"ד ורבא
דאמרי בהמוכר את הספינה (ב"ב דף
פ"ד) משיכה קונה בסמטא אצל לא
צרי"ר ואין נראה לחלק כלל בין קניית
גנב שאין אלא להחייב באונסין

ולאחר קניות מדדרישין לעיל (דף פ"ה) גבי גנב אין לי אלא ידו גגו חצירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא במקום שראוי לקנות כי היכי דלדרישין געין (דף ע"א) ונתן צידה ונראה דהלכה כצ"י ורבא מדמייתי מילתייהו בהמוכר [את] הספינה (שם) משמע שם עיקר ולא שייך כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כרבינא לקולא:

נתנו לבכורות בנו או אב"ח. אותו לשון שפירש בקונטרס דלצעלים קאי רחוק מאד חדא שזריך לפרש לאותו לשון שמת בפשיעה ולא כי אורחיה ועוד דלשון חיוז ופטור לא שייך לבכורות בנו וצ"ח וזריך לדחות דמשום אחריתא נקט חיוז ופטור ועוד דבתוספתא (פ"י) קמני הגניביו או נתנו לבכורות בנו משמע דלאגנב קאי דאי אצבעים מה זריך הגניב והא דדידיה הוא ועוד דרביה דמייתי ממנתי' בגמרא אצבעא דתקנו משיכה בשומרים אי אפשר לישבא להאי לישבא לפי מה שמפרש בגמ' ול"א שפירש בקונטרס נתנו הגנב לבכורות בנו הוא עיקר דמתחייב הגנב במשיכה הני ואל"ת ואמאי מחייב במשיכה והא אין שלוח לדבר עבירה וי"ל דהגנה לא ידעי דלמי לידעי באיסורא אלא סבורין שהיה שלו וצין לישבא דמפרש בפ"ק דצבא מליעא (דף י' ושם ט) טעמא דאין שלוח לדבר עבירה משום דלמי בר חיוזיה הוא ודברי התלמוד דברי מי שזומעין וצין לישבא דאי צעי לא צעי דאי צעי לא צעי דלא דהתם אין יודע שהשלוח יצטרך אצל כאן יודע הוא שיקח מאחר שהוא סבור שהוא שלו ולעיל (ע"א) גבי גנב וטבח צבא דמוקי להו בטובה על ידי אחר ופריך וכי היכן מצינו שזה חוטא וזה מתחייב הוי מצי למימר דסבור שהוא שלו אצל משני שפיר והאמת אצל ק"ק היכי יליף מה מכירה ע"י אחר אף טביחה כו' דלמא דוקא כשסבור שהוא שלו כיון דליכא ימור: [ועין מוס' קדושין מז: ד"ה אמאי]: **תיקנו משיכה בשומרין או א"א.** הא לא מצעי ליה אי משעת משיכה [או משעת מלאכה] מתחייבים כל חד וחד דכנייה שומר חנם בפשיעה ושומר שכן בגניבה ואצירה ושאל באונסין דפשיטא דמשעת משיכה מתחייבים דאם לא כן מאימתי דבהשואל (ב"מ דף נ"א ושם) תנן אס אמר לו השואל שלח ושלחה ומתה חייב ובגמרא אמר פרה במשיכה ובשמעתין דשואל קורדוס (שם נ"א) אמר אי לאונסים מ"ש פרה משעת שאלה אלא אור"י דמצעי ליה בשואל וסוכר אי מצי משאיל ומשכיר למיחד ביה אפי' שכן עד שיתחיל במלאכה או לא דליכא למי"ד גבי שואל קורדוס מתחייב בדיקע צו קנאו לא בדיקע צו לא קנאו ומצי משאיל הדת ביה וכן צביקע עד שיעשה את המלאכה ופשיט ליה ממנתימין דנתנו לבכורות בנו דקמני הגניביו או שהוציאו מרשות בעלים ומצי חייב מאי לאו שומר ומדמחייב גנב אמשיכת שומר ש"מ דמשיכה גמורה הוא שאין יכול לחזור בו שאם היה יכול לחזור בו לא היה מתחייב במשיכתו ומשני לא גנב שהיה גנב מושכה מצית שומרים ותנא גנב שגנבו מצית שומרים ומיירי שלא נתן לבכורות בנו ולצעל חוזה לגמרי דא"כ הווי צביקע ולא שומר אלא אפומיקי צעלמא עשה להם שאם לא יפרע עד יום פלוני שהיא קנוי להם ורב הונא דאמר בפרק השואל דלא צביקע צו מצי משאיל הדת ביה הוי דמי הכי ולא חייש לפירכא דבשמון מה לי גנב מרשות שומר מה לי גנב מרשות בעלים ובהאיש מקדש (קדושין דף מ"ז ושם) איכא תנא כרז הונא דאפי' צמלוה יכול לחזור כל זמן שלא הוציאו כ"ש שאיליה וג' מחלוקת דבר דלרז הונא לא תקנו משיכה בשומר ולר"א תקנו דקאמר התם (א) ופליגא דר"א ולר"י אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור אלא שחכמים תקנו דלא מצי הדת ביה משעת משיכה ועוד קאמר התם ופליגא אדריזי אמי דאמר ר' אמי המשאיל קורדוס של הקדש דחצירו מעל וחצירו מותר לבקע צו לכתמילה משמע דקבר דקנה מדאורייתא דאי מדרבנן ומעל משום דמרבנן אין יכול לחזור * כמו נתנה לבנן בפרק הזהב (ב"מ דף ע"א ושם) א"כ הוי חומרא דלמי לדי קולא דחצירו מותר לבקע צו לכתמילה: שהטמין

הקוף. מכר באמנה ואשראי ולא קיבל דמים: **גנב ופרע** **בהקוף.** שהקפו חצירו פרקמטיא באשראי ופרע לו בהמה וז': **בתנאי'** (ב) וטבח ומכרו חוץ מרשותו. כשהוציא מרשותו ונעשה עליו גנב (לרז יהודה) וקנאו: או שגנב חוץ מרשותו. קנאו במשיכה

מיד ונעשה גנב עליו אצל גנב וטבח ומכר מרשותו פטור דלא נעשה עליו גנב: **היה.** גנב מושכו ויואל פטור * מכלום: **הגניביו.** אפי' צרשות צעלים שהרי הגניבה קונה בכל מקום במסכת קדושין (דף כ"ה): **נפגו.** צעליו לבכורות בנו לכהן צה' סלעים של פדיון הבן. ל"א נתנו גנב לבכורות בנו ונתנו לו שם במקום שגנבו לשומר חנם ולשואל: **היה מושכו.** הכהן או צעל חוב או השומר ומת צרשות צעלים: **פטור.** הגנב מכלום. ולשון אחריתא עיקר. האי חייב אגנב קאי דמחייב גנב צקנין שלוחיו דאי צותנו צעליו מאי חייב כהי דשאל מצי למימר חייב באונסין אלא שאר שומרים מי חייב צמתה דכרעה ועוד לגבי כהן וצעל חוב מאי חייב פטור איכא הפסד ולא הפסד מבני ליה: **גב'.** פיקנו משיכה בשומרים. שלא יתחייב שומר צשמירה עד שימסוך: **מאי לאו.** היה מושכו שומר ומת חייב גנב צמשיכת שומר: לא גנב והכי קאמר נתן צעל הצית לבכורות בנו כו' וצא גנב לגנוז משם היה מושכו ויואל כו': שכירות

משיכה בשומרים או לא אמר רב יימר ת"ש נתנו לבכורות בנו או לבעל חובו לשומר חנם ולשואל לנושא שכר ולשוכר היה מושכו ויוצא ומת ברשות הבעלים פטור מאי לאו ישומר וש"מ תיקנו משיכה בשומרין אמר ליה לא גנב הא תנא ליה רישא תנא גנב שגנב מבית הבעלים ותנא גנב שגנב מבית שומר אמר ליה רב אשי לא תרחייה מה לי גנב שגנב מבית שומר מה לי גנב שגנב מבית בעלים אלא לאו שומר וש"מ תיקנו משיכה בשומרין ש"מ * איתמר נמי אמר ר' אלעזר בדרך שתיקנו משיכה בלקוחות כ"ך תיקנו משיכה בשומרין תנא נמי הכי בדרך שתיקנו משיכה בלקוחות כ"ך תיקנו משיכה בשומרין וכשם שהקדש נקנית בכסף בשטר ובחזקה * כ"ך שכירות נקנית בכסף בשטר ובחזקה * שכירות דמאי אילימא שכירות

ולאחר קניות מדדרישין לעיל (דף פ"ה) גבי גנב אין לי אלא ידו גגו חצירו וקרפיו מנין משמע דלא מחייב אלא במקום שראוי לקנות כי היכי דלדרישין געין (דף ע"א) ונתן צידה ונראה דהלכה כצ"י ורבא מדמייתי מילתייהו בהמוכר [את] הספינה (שם) משמע שם עיקר ולא שייך כאן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כרבינא לקולא: **נתנו לבכורות בנו או אב"ח.** אותו לשון שפירש בקונטרס דלצעלים קאי רחוק מאד חדא שזריך לפרש לאותו לשון שמת בפשיעה ולא כי אורחיה ועוד דלשון חיוז ופטור לא שייך לבכורות בנו וצ"ח וזריך לדחות דמשום אחריתא נקט חיוז ופטור ועוד דבתוספתא (פ"י) קמני הגניביו או נתנו לבכורות בנו משמע דלאגנב קאי דאי אצבעים מה זריך הגניב והא דדידיה הוא ועוד דרביה דמייתי ממנתי' בגמרא אצבעא דתקנו משיכה בשומרים אי אפשר לישבא להאי לישבא לפי מה שמפרש בגמ' ול"א שפירש בקונטרס נתנו הגנב לבכורות בנו הוא עיקר דמתחייב הגנב במשיכה הני ואל"ת ואמאי מחייב במשיכה והא אין שלוח לדבר עבירה וי"ל דהגנה לא ידעי דלמי לידעי באיסורא אלא סבורין שהיה שלו וצין לישבא דמפרש בפ"ק דצבא מליעא (דף י' ושם ט) טעמא דאין שלוח לדבר עבירה משום דלמי בר חיוזיה הוא ודברי התלמוד דברי מי שזומעין וצין לישבא דאי צעי לא צעי דאי צעי לא צעי דלא דהתם אין יודע שהשלוח יצטרך אצל כאן יודע הוא שיקח מאחר שהוא סבור שהוא שלו ולעיל (ע"א) גבי גנב וטבח צבא דמוקי להו בטובה על ידי אחר ופריך וכי היכן מצינו שזה חוטא וזה מתחייב הוי מצי למימר דסבור שהוא שלו אצל משני שפיר והאמת אצל ק"ק היכי יליף מה מכירה ע"י אחר אף טביחה כו' דלמא דוקא כשסבור שהוא שלו כיון דליכא ימור: [ועין מוס' קדושין מז: ד"ה אמאי]: **תיקנו משיכה בשומרין או א"א.** הא לא מצעי ליה אי משעת משיכה [או משעת מלאכה] מתחייבים כל חד וחד דכנייה שומר חנם בפשיעה ושומר שכן בגניבה ואצירה ושאל באונסין דפשיטא דמשעת משיכה מתחייבים דאם לא כן מאימתי דבהשואל (ב"מ דף נ"א ושם) תנן אס אמר לו השואל שלח ושלחה ומתה חייב ובגמרא אמר פרה במשיכה ובשמעתין דשואל קורדוס (שם נ"א) אמר אי לאונסים מ"ש פרה משעת שאלה אלא אור"י דמצעי ליה בשואל וסוכר אי מצי משאיל ומשכיר למיחד ביה אפי' שכן עד שיתחיל במלאכה או לא דליכא למי"ד גבי שואל קורדוס מתחייב בדיקע צו קנאו לא בדיקע צו לא קנאו ומצי משאיל הדת ביה וכן צביקע עד שיעשה את המלאכה ופשיט ליה ממנתימין דנתנו לבכורות בנו דקמני הגניביו או שהוציאו מרשות בעלים ומצי חייב מאי לאו שומר ומדמחייב גנב אמשיכת שומר ש"מ דמשיכה גמורה הוא שאין יכול לחזור בו שאם היה יכול לחזור בו לא היה מתחייב במשיכתו ומשני לא גנב שהיה גנב מושכה מצית שומרים ותנא גנב שגנבו מצית שומרים ומיירי שלא נתן לבכורות בנו ולצעל חוזה לגמרי דא"כ הווי צביקע ולא שומר אלא אפומיקי צעלמא עשה להם שאם לא יפרע עד יום פלוני שהיא קנוי להם ורב הונא דאמר בפרק השואל דלא צביקע צו מצי משאיל הדת ביה הוי דמי הכי ולא חייש לפירכא דבשמון מה לי גנב מרשות שומר מה לי גנב מרשות בעלים ובהאיש מקדש (קדושין דף מ"ז ושם) איכא תנא כרז הונא דאפי' צמלוה יכול לחזור כל זמן שלא הוציאו כ"ש שאיליה וג' מחלוקת דבר דלרז הונא לא תקנו משיכה בשומר ולר"א תקנו דקאמר התם (א) ופליגא דר"א ולר"י אלעזר נמי מדאורייתא יכול לחזור אלא שחכמים תקנו דלא מצי הדת ביה משעת משיכה ועוד קאמר התם ופליגא אדריזי אמי דאמר ר' אמי המשאיל קורדוס של הקדש דחצירו מעל וחצירו מותר לבקע צו לכתמילה משמע דקבר דקנה מדאורייתא דאי מדרבנן ומעל משום דמרבנן אין יכול לחזור * כמו נתנה לבנן בפרק הזהב (ב"מ דף ע"א ושם) א"כ הוי חומרא דלמי לדי קולא דחצירו מותר לבקע צו לכתמילה: שהטמין

(א) [לעיל נ"א. וש"נ].
(ב) טבח או מכר. דק"ס.
(ג) [לעיל ע"א. וש"נ].
(ד) [לעיל ע"א. (א) כתובות
ל"א; (ב) ב"מ נ"א; (ג) נ"י
ומקומו]. (ה) [ש"י צ"מ
נ"א; (ב) ס"א ל"ג, (ג) ס"א
מכסא, (ד) ד"ה וצדקתו,
(ה) ד"ה א"ל]. (ז) צ"מ נ"א.

הגהות הב"ח

(א) גנ' ופרע בחובו:
(ב) רש"י ד"ה וטבח ומכר:
חוץ מרשותו וכשהוציאו
חוץ מרשותו: (ג) ה"ה:
ד"ה גנב וט' מפליג
וקאמר גנב וטבח ואח"כ:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה תיקנו וכו' כמו
נתנה לבנן ב"ה ה"ה.
לע"ז נראה דה"ל כ"ל בסוף
הדיבור הוה והוא ר"ל
לקולא לא אולען במר קנין
דכנו ויחייב דמחייבין שם
גבי צלן דלר"י דמעות
קונות ד"ה נתן לכפר מעל
אף דמדרבנן לא קני ה"י
הא לא מה"מ ל"ק אף
דמדרבנן קני מ"ל לא יחא
מומר לבקע צו:

רבינו חננאל

תנו רבנן גנב נתן לאחר
וטבח או נתן לאחר ומכר,
חייב. שפע מינה דיש
שלוח פיר' שתיכא המשיכה
לעשות דבר עבירה כאלו
הוא עשה העבירה מה
שאנו בכל התורה כולה
בהדיא. קמא לן אין
שלוח לדבר עבירה. גנב
והקדש חייב. שמע מינה
מה לי מכרו להדיט מה
לי מכרו לשמים. גנב
והקדש, פיר' מכר בהקפה
בגון אשראי, גנב והחליפו
באחר עם חבירו ונתנו
במתנה, גנב ופרעו בחובו
גנב ופרעו בהקדש פ"י מה
שהיה חנוני מקיפו, גנב
ושלחו סביבות לבית
חמיו אלו כולן מכירה
חשובין וחייב לשלם ד'
וה'. מתני'. היה מושכו
ויוצא ומת ברשות
הבעלים פטור. הגניביו או
שהוציאו מרשות הבעלים
חייב. בעי אמימר תיקנו
משיכה בשומרין או לא.
ופשט ליה ממנתימין דתנן
נתנו לבכורות בנו או לבעל
חובו לשומר חנם או
לשואל לנושא שכר
ולשוכר. היה מושכו ויוצא
ומת ברשות בעלים פטור.
שמע מינה תיקנו משיכה
בשומרין, שמע מינה.
איתמר נמי אמר ר' אלעזר
בדרך שתיקנו משיכה
בלקוחות כ"ך תיקנו
משיכה בשומרין. תניא
נמי הכי בדרך שתיקנו
משיכה בלקוחות כ"ך
תיקנו משיכה בשומרין.
וכשם שהקדש נקנית
בכסף ובשטר ובחזקה, כ"ך
שכירות נקנית וכו'.